

UPDATE DE WOLDEN

NUMMER 4
april 2020

Dit is de vierde uitgave van Update De Wolden, een bewonersbrief over actuele activiteiten van NAM in de gemeente De Wolden en de gemeente Hoogeveen. Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de afdeling communicatie op telefoonnummer 0592 36 82 22.

HET LAATSTE NIEUWS OVER ONZE WERKZAAMHEDEN BIJ U IN DE BUURT

2 BOREN OP LAND

Duik in de diepe ondergrond en ontdek hoe het boren op een NAM-locatie in z'n werk gaat.

3 WAAR ZIT AARDGAS?

Een dwarsdoorsnede van de aardlaag laat zien waar aardgas en aardolie verborgen zit.

4 WERKEN MET STIKSTOF

Een verhelderende illustratie toont hoe we dankzij stikstof extra aardgas naar boven kunnen halen.

Het geluidsscherm bij De Wijk-100

WERKZAAMHEDEN BIJ LOCATIE DE WIJK-100

NAM plaatst geluidsscherm tijdens boren nieuwe put

NAM-locatie De Wijk-100 ligt aan de Kruisweg in Echten, tussen de Hoogeveense Vaart en de Oshaarseweg. Het is de doodlopende weg die aan de Oshaarseweg begint. De Wijk-100 is een nieuwe gaswinningslocatie. Om het gas in de diepe ondergrond te bereiken, wordt gebruik gemaakt van een mobiele boortoren. Het voorbereidende werk is inmiddels begonnen.

De planning was om de boortoren in een eerder stadium naar Echten te laten komen, maar de installatie was eerst nog op andere locaties nodig. In de eerste week van april zijn vrachtwagens al wel begonnen met het brengen van materialen naar de locatie. Van dit materiaal is een geluidsscherm opgebouwd.

Als alles volgens planning gaat, dan is de boortoren vanaf het paasweekend op de locatie gearriveerd. Zodra alle materialen daar staan, wordt de boortoren opgebouwd en start het boren. De verwachting nu is, dat in de derde week van april de toren begint met het boren van de nieuwe put en dat gedurende

twee weken. De boring duurt dan tot eind april, begin mei. Na het eindigen van de boring wordt de toren afgebroken en vertrekt naar de volgende boorklus.

BOORTOREN

De boortoren is circa dertig meter hoog en staat - afhankelijk van de omstandigheden - twee tot drie weken op de locatie voor het boren van de nieuwe put. De diepte van het gasveld waar de put naar toegeboord wordt is circa vijfhonderd meter. Het boren gaat dag en nacht door. >

METINGEN

Om 's nachts te boren is veel licht nodig. Van een flinke afstand zijn deze lampen dan ook te zien. Ook brengen deze tijdelijke werkzaamheden onvermijdelijk geluid met zich mee waar u als burenlust van kunt hebben. Uiteraard zijn onze NAM-collega's geïnstrueerd om rekening met de burenlust te houden. Bovendien moeten we voldoen aan wettelijke eisen; dit wordt regelmatig door ons en onze toezichthouder gemeten en gecontroleerd.

AANSLUITEN PUT

Wanneer de put geboord is, heeft een andere afdeling tijd nodig om later dit jaar de nieuw geboorde put aan te sluiten op een gaswinningsinstallatie. Deze installatie zorgt ervoor dat het aardgas geproduceerd of gewonnen kan worden.

WAAROM GASWINNING?

De nieuwe put op De Wijk-100 gaat gebruikt worden voor aardgaswinning. Het 'De Wijk-gasveld' behoort bij de 240 kleine gasvelden in Nederland. Het meeste aardgas uit kleine velden wordt gebruikt voor het geschikt maken van gebruik in huishoudens. Het overige deel van 30% wordt gebruikt voor het draaiende houden van de industrie en dus de economie.

COVID-19-VIRUS

Het lag in de bedoeling om tijdens een informatiebijeenkomst op Vakantiepark Westerbergen in Echten u gelegenheid te geven om vragen persoonlijk aan ons te stellen. Helaas zijn wij ingehaald door de realiteit en mogen wij door het Covid-19-virus geen informatiebijeenkomst organiseren. Vanzelfsprekend kunt u uw vragen altijd telefonisch of via e-mail aan ons stellen.

GOED OM TE WETEN

Het geluid van de boring bij De Wijk-100 zou overdag op driehonderd meter afstand niet hoger mogen zijn dan 60 dB.

HEEL GOED OM TE WETEN

Bezorgen wij u overlast? U kunt 24 uur per dag telefonisch terecht bij onze meldkamer op telefoonnummer 0592 36 40 00. Tijdens kantooruren kunt u met de afdeling communicatie bellen via telefoonnummer 0592 36 91 11. E-mailen kan ook via e-mailadres: nam-communicatie@shell.com.

HISTORIE

NAM kent een lange historie in de gemeente De Wolden. De eerste gasput werd begin jaren vijftig geboord in De Wijk en in 1954 bereikt een boring in Zuidwolde de einddiepte van 2911 meter. Tegenwoordig wint NAM gas op verschillende locaties in Echten, Koekange en Koekangerveld. Het gasveld ligt dus ook onder deze dorpen. Dankzij het injecteren van stikstof kan NAM nog steeds aardgas winnen uit dit veld. In totaal nog circa twee miljard m³ aardgas. Genoeg aardgas om alle Drentse huishoudens gedurende zes jaar van gas te voorzien.

TEN ARLO

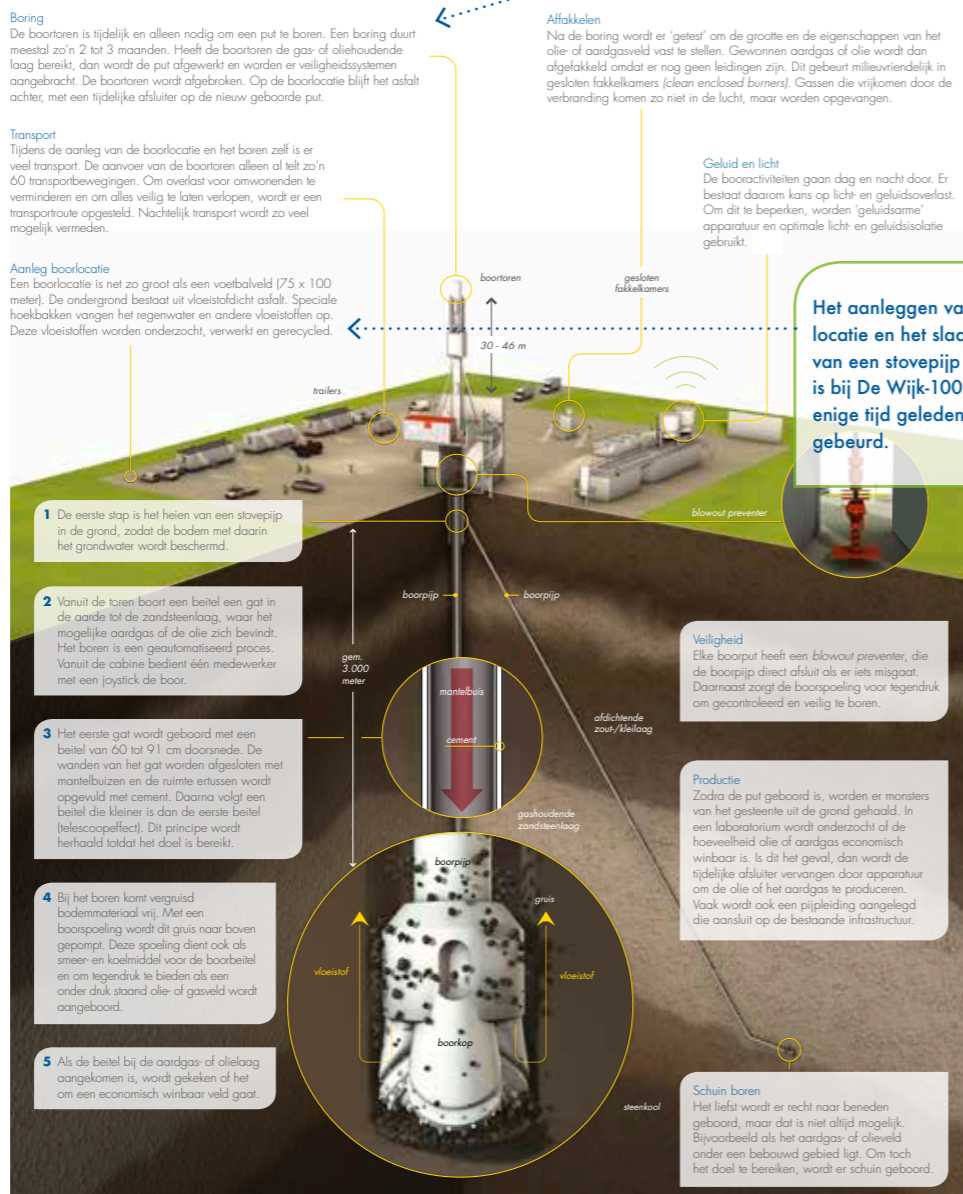
Het gewonnen gas gaat via ondergrondse leidingen naar de behandlungslocatie Ten Arlo aan Koesteege in Echten en wordt in de behandelinginstallatie van water en onzuiverheden ontdaan voordat het wordt overgedragen aan Gas-Unie. Ook onze boortoren is geen onbekende in de dorpen Echten, Koekange en Koekangerveld. In 2016 heeft de toren er meerdere putten geboord.

Op Facebook zijn wij te vinden als: **NAM in De Wolden**
Op Twitter zijn wij te volgen via: **@NAMbv**

Normaal neemt een boring 2-3 maanden in beslag, maar op De Wijk-100 duurt het maar 2-3 weken want het gasveld ligt op 500 meter diepte.

BOREN OP LAND

Sinds 1947 heeft NAM enkele duizenden boringen verricht, op zoek naar olie of aardgas. Bij het boren van een put komt veel kijken. Zowel boven als onder de grond. Door innovatieve technieken worden boorinstallaties steeds efficiënter en compacter. Voordat het boren echter begint, zijn er vergunningen nodig en heeft NAM overleg met omwonenden en autoriteiten. Zijn de vergunningen rond, dan wordt de boorlocatie aangelegd. Vervolgens start het boorproces.

WAAR ZITTEN AARDGAS EN AARDOLIE?

Aardgas in Nederland bevindt zich in de diepe ondergrond, vaak wel zo'n drie kilometer diep. Dit geldt voor de gasvelden op zee, de honderden kleine velden door het hele land en voor het grote Groningen-gasveld. NAM houdt zich bezig met het opsporen en winnen van aardgas en aardolie uit de velden die miljoenen jaren geleden al werden gevormd.

BRON VAN ONZE ENERGIE

EXTRA AARDGAS DANKZIJ STIKSTOF

In Nederland en het Nederlands deel van de Noordzee liggen zo'n 175 (voornamelijk kleine) aardgas- en olie-velden. Sommige velden zijn net in productie genomen, andere velden zijn bijna 'leeg'. Vroeger bleef het laatste aardgas uit zo'n bijna 'leeg' veld achter; het was niet rendabel genoeg om dat te produceren. Tegenwoordig kan de laatste 10% aardgas worden gewonnen door middel van stikstofinjectie. Een techniek waarbij stikstofmoleculen de aardgasmoleculen ondergronds naar de productieputten duwen. Vanaf begin 2013 past NAM stikstofinjectie toe in het De Wijk-veld.

Om extra aardgas te winnen, wordt het aantal gaswinningslocaties in de regio Echter/Koekange (het De Wijk-veld) uitgebreid naar 10. Het gaat in totaal om ongeveer 17 nieuwe putten, zowel injectie- als productieputten. De nieuw aan te leggen locaties zijn op deze kaart zwart gemarkeerd.

Locatienummers in het De Wijk-veld

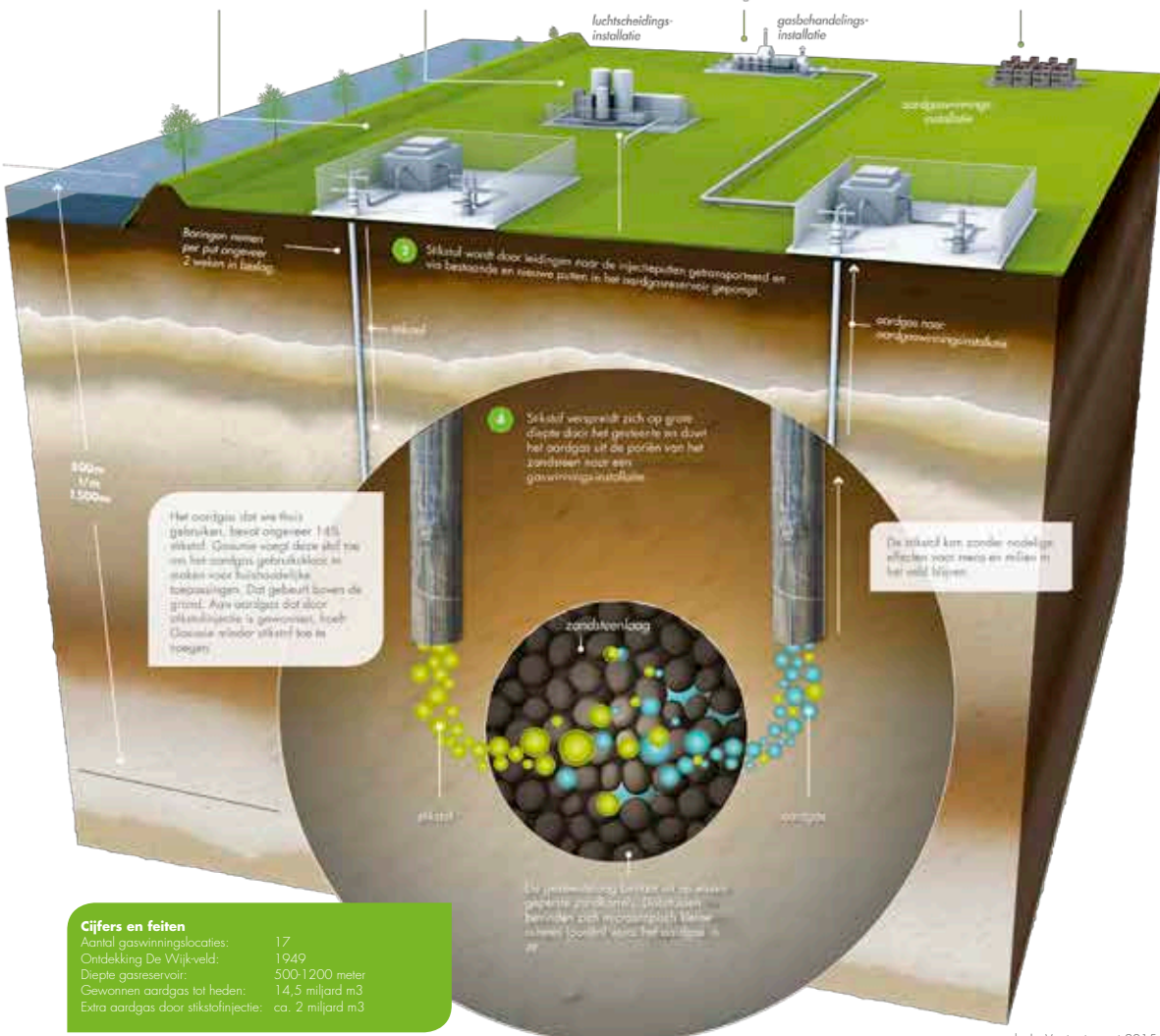

1 Een tijdelijke compacte boorinstallatie boort een put voor de stikstofinjectie of aardgaswinning. Na de boring wordt een kleine unit voor gaswinning geplaatst. Daarmee wordt de stikstof geïnjecteerd of het aardgas gewonnen.

2 Onze lucht bestaat voor 78% uit stikstof. Om zuivere stikstof te krijgen, wordt op een van de locaties een luchtscheidingsinstallatie gebouwd. Deze installatie scheidt de lucht in stikstof en zuurstof.

3 Het gewonnen aardgas gaat naar de bestaande gasbehandelingsinstallatie 'en Arlo, waar alle pijpleidingen van het veld op uit komen. Deze installatie verwijdert aardgascondensaat en water uit het aardgas.

6 In het De Wijk-veld zit naar schatting nog 2 miljard m³ aardgas. Dat is genoeg om alle Drentse huishoudens gedurende 6 jaar van energie te voorzien.

Cijfers en feiten
 Aantal gaswinningslocaties: 17
 Ontdekking De Wijk-veld: 1949
 Diepte gasreservoir: 500-1200 meter
 Gewonnen aardgas tot heden: 14,5 miljard m³
 Extra aardgas door stikstofinjectie: ca. 2 miljard m³

www.nam.nl | Versie: januari 2015
 Schematische weergave, illustratie niet op schaal

CONTACT

Als u vragen of opmerkingen heeft naar aanleiding van onze werkzaamheden in en om De Wolden en Hoogeveen, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met Pieter Jan de Bos op telefoonnummer 0592 36 38 81. Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de centrale meldkamer op nummer 0592 36 40 00. Meer informatie is ook te lezen op onze website www.nam.nl.

COLOFON

Update De Wolden is een uitgave van de afdeling communicatie van NAM. Redactie: Henriët Jager-de Jonge en Kirsten Smit-Mollema
 Telefoon 0592 36 82 22
 Postbus 28000, 9400 HH Assen
 E-mail: nam-communicatie@shell.com
 Oplage: 3.500 exemplaren